

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่องการพัฒนาคุณลักษณะการบริการที่ดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชนถึงคุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน เพื่อศึกษาความพร้อมของการบริการและนำเสนอการพัฒนาคุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของคุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ของภาคธุรกิจเอกชน

ขั้นตอนที่ 2 สร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้ ทักษะ และความสามารถระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนการอบรมกับหลังสิ้นสุดการอบรมทันที
2. ทดสอบความคงทนโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ระหว่างคะแนนเฉลี่ยหลังสิ้นสุดการอบรมทันที และหลังจากการอบรมไปแล้ว 12 สัปดาห์

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของคุณลักษณะการบริการที่ดี ของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน

ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสร้างแบบสอบถามคุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชนเพื่อนำมาวิเคราะห์

องค์ประกอบ (factor analysis) สำหรับหาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการสร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในขั้นที่ 1 มีดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือพนักงานของบริษัทเอกชนที่เป็นบริษัทที่ให้บริการอาหารจานด่วน (quick service restaurants) ที่ได้รับการบริการจากพนักงานในกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 35,192 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 9 กรกฎาคม 2553)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามในขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน คือ พนักงานที่ได้รับการบริการจากกลุ่มพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรของตน ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) ดังนี้
  - 2.1 สุ่มบริษัทเอกชนที่เป็นบริษัทอาหารจานด่วน โดยการสุ่มอย่างง่ายแบบวิธีจับฉลาก 10 บริษัท ซึ่งมีจำนวนประชากร ดังนี้

ตาราง 1

จำนวนประชากร พนักงานของบริษัทเอกชนที่เป็นบริษัทที่ให้บริการอาหารจานด่วน (Quick Service Restaurants) ในประเทศไทย

พนักงานของบริษัทเอกชน	ประชากร
Chester's Food Company Limited	2,090
MK Restaurant Company Limited	12,250
Oishi Group Company Limited	4,298
S&P Syndicate Public Company Limited	5,380
The Pizza Company Limited	4,507
Swensen's (Thailand) Company Limited	2,645

ตาราง 1 (ต่อ)

พนักงานของบริษัทเอกชน	ประชากร
SLRT Company Limited	2,188
Dairy Queen (Thailand) Company Limited	1,228
Burger King (Thailand) Company Limited	500
The Coffee Club (Thailand) Company Limited	106
รวม	35,192

จากตาราง 1 ซึ่งมีจำนวนประชากรรวม 35,192 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 9 กรกฎาคม 2553) เนื่องจากการทำวิจัยส่วนมากนั้น ผู้วิจัยไม่สามารถที่จะศึกษาข้อมูลจากทุกหน่วยของประชากรได้ เพราะต้องสิ้นเปลืองงบประมาณและเวลาโดยไม่จำเป็น ผู้วิจัยจึงหันมาศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วอ้างอิงผลไปสู่ประชากร และจากข้อมูลจำนวนประชากรที่มีจำนวนแน่นอน (สมบูรณ์ สุริยวงศ์, บุญมี พันธุ์ไทย, สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และสมจิตรา เรืองศรี, 2553, หน้า 98) ผู้วิจัยจึงใช้การหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของ Taro Yamané ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 5% ดังนี้ โดยการใช้สูตรของ Yamané สูตร $n = \frac{N}{1 + Ne^2}$ (สุวิมล ติรกานันท์, 2548, หน้า 174) โดยที่ n คือขนาดตัวอย่าง N คือ ขนาดประชากร และ E คือค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (สมบูรณ์ สุริยวงศ์, บุญมี พันธุ์ไทย, สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และสมจิตรา เรืองศรี, 2553, หน้า 98) ในที่นี้ผู้วิจัยใช้ค่าความคลาดเคลื่อน = 0.05 ซึ่งคำนวณได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เพื่อให้เป็นขนาดที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์ห่อ้งค์ประกอบ (factor analysis) ซึ่งวิจัยผู้คำนวณออกมาได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 395 คน

ผู้วิจัยจะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยเลือกจากพนักงานในภาคธุรกิจเอกชนที่ 10 บริษัท ที่จะต้องมีประสบการณ์ในงานไม่น้อยกว่า 2 ปีที่ได้รับการบริการจากพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลจากพนักงานที่มีหลากหลายระดับความรับผิดชอบ โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละองค์กรแบบโควตา (quota sampling) อย่างไม่เป็นไปตามสัดส่วนตามขนาดของประชากร

(บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2544, หน้า 194) เนื่องจากการดำเนินการและการบริหารงานในธุรกิจประเภทอาหารจานด่วนนี้มีลักษณะการบริหารที่คล้ายคลึงกัน คือดำเนินการคิดค้นผลิตภัณฑ์ ดำเนินการผลิตเพื่อให้บริการจำหน่ายอาหารจานด่วนให้กับลูกค้า และพนักงานขององค์กรทั้งหมดก็ได้รับการดูแลและบริการจากพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์เช่นกัน จึงมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างคือพนักงานในองค์กรที่ได้รับการบริการจากพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ที่เท่ากันคือบริษัทละ 40 คน ดังปรากฏในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2

จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง พนักงานของบริษัทเอกชนที่เป็นบริษัทที่ให้บริการอาหารจานด่วน (Quick Service Restaurants) ในประเทศไทย

พนักงานของบริษัทเอกชน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
Chester's Food Company Limited	2,090	40
MK Restaurant Company Limited	12,250	40
Oishi Group Company Limited	4,298	40
S&P Syndicate Public Company Limited	5,380	40
The Pizza Company Limited	4,507	40
Swensen's (Thailand) Company Limited	2,645	40
SLRT Company Limited	2,188	40
Dairy Queen (Thailand) Company Limited	1,228	40
Burger King (Thailand) Company Limited	500	40
The Coffee Club (Thailand) Company Limited	106	40
รวม	35,192	400

เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวัดซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะการบริการที่ดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน มีขั้นตอนการสร้างตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดคุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน
2. สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้
  - ส่วนที่ 1 ปังจัยส่วนบุคคล
  - ส่วนที่ 2 คุณลักษณะการบริการที่ดี
3. สร้างข้อคำถามในแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ คือเห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด
  - ระดับคะแนน
  - 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด
  - 4 หมายถึง ระดับมาก
  - 3 หมายถึง ระดับปานกลาง
  - 2 หมายถึง ระดับน้อย
  - 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด
4. ตรวจสอบข้อคำถามแต่ละข้อว่าสามารถตอบตามมาตรวัดได้หรือไม่

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของงานวิจัยนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ใช้รวบรวมข้อมูลให้อาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒิพนธ์ ตรวจสอบความชัดเจน ความถูกต้อง และความเหมาะสมของเครื่องมือ
2. กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ดังนี้

มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์ทำงานในบริษัทเอกชนในด้านการทรัพยากรมนุษย์หรืออยู่ในระดับบริหารมาไม่น้อยกว่า 15 ปี หรือ เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่มีผลงานด้านการสอนด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ หรือ เป็นที่ปรึกษา

ด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หาค่าความเที่ยงตรงในเชิงเนื้อหา (content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence--IOC) ปรากฏว่าได้ค่าสูงกว่า .05 ทุกข้อ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพที่ยอมรับได้ (สุวิมล ติรกันันท์, 2546, หน้า 140) ทดลองกับกลุ่มพนักงานทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบ Item total correlation และค่าความเชื่อมั่นได้ค่าดังตาราง 3

3. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อริสา ตำรอง อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3.2 อาจารย์ ดร. กล้าหาญ ฌ น่าน อาจารย์ประจำภาคการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร

3.3 ดร. เทิดทูน ไทศรีวิชัย Corporate Director and Senior Consultant, NeuroLeadership, Thailand

3.4 อาจารย์บุญนุช สุขทาพจน์ อาจารย์ประจำสาขานิเทศศาสตร์สื่อดิจิทัล คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

3.5 นายทวีเกียรติ เจริญคุณานนท์ รองประธานอาวุโสฝ่ายปฏิบัติการบุคคล ทรัพยากร ธนาคารยูโอบี ประเทศสิงคโปร์

ตาราง 3

แสดงคุณภาพรายด้านขององค์ประกอบคุณลักษณะของการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน

องค์ประกอบคุณลักษณะของการบริการที่ดีของ พนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ ในภาคธุรกิจเอกชน	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก แบบ Item total correlation	ค่าความ เชื่อมั่น
1. ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อความสำเร็จ	0.60-1.00	0.28-0.93	0.96
2. ด้านภาวะผู้นำ	1.00-1.00	0.48-0.94	0.96
3. ด้านการให้ความสำคัญกับลูกค้าเพื่อการบริการ ที่มีคุณภาพ	1.00-1.00	0.14-0.85	0.90

ตาราง 3 (ต่อ)

องค์ประกอบคุณลักษณะของการบริการที่ดีของ พนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ ในภาครัฐกิจเอกชน	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก แบบ Item total correlation	ค่าความ เชื่อมั่น
4. ด้านความรู้ความเข้าใจในองค์กรเพื่อการดำเนินการ อย่างมีประสิทธิภาพ	0.80-1.00	0.26-0.94	0.96
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	1.00-1.00	0.38-0.84	0.85
6. ด้านการบริหารดูแลภาวะ	1.00-1.00	0.35-0.83	0.86
7. ด้านการคิดวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบ	1.00-1.00	0.49-0.83	0.88
8. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1.00-1.00	0.52-0.86	0.86
9. ด้านการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น	1.00-1.00	0.53-0.72	0.76
10. ด้านความอดทนรับผิดชอบต่องาน	1.00-1.00	0.63-0.86	0.91
11. ด้านความถูกต้องแม่นยำในการปฏิบัติงาน	1.00-1.00	0.47-0.81	0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน
ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสารผู้วิจัย
อื่นที่ได้ศึกษาไว้ก่อนหน้านี้อยู่แล้ว รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจาก อินเทอร์เน็ต
ตำราหนังสือต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นศึกษาข้อมูลที่มาหลักทางวิชาการ บทความ เพื่อใช้เป็น
ข้อมูลประกอบการวิจัย รวมทั้งการศึกษานวัตกรรมต่าง ๆ ของการบริการที่เกี่ยวข้องกับ
ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการสอบถามบุคคลที่มีสายสัมพันธ์ หรือเกี่ยวข้องใน
การทำงาน

2. จัดส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะนำส่งแบบสอบถามโดยผ่านไปยังฝ่ายทรัพยากร
มนุษย์ของบริษัทที่ให้บริการอาหารจานด่วนในประเทศไทย 10 บริษัทตามที่ได้กำหนด
ไว้เบื้องต้น โดยผู้วิจัยระบุระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามคืนไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น
เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถาม

สามารถส่งผ่านฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ของบริษัทที่ตนสังกัดอยู่หรือส่งกลับมายังผู้วิจัยได้โดยตรง

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม กลับคืนได้ครบตามจำนวนที่ต้องการ และทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ ซึ่งพบว่า ทุกฉบับมีความสมบูรณ์

4. สร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบซีดีเรื่องคุณลักษณะของการบริการที่ดี ของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน

5. ประเมินความเหมาะสมของโครงร่างสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องคุณลักษณะการบริการที่ดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชนโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

6. ได้โครงร่างสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในเรื่องการพัฒนาคุณลักษณะของการบริการที่ดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน

7. ทดลองและประเมินผลการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบซีดีโดยกำหนดระยะเวลาการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไปทดลองเรียนรู้ด้วยตนเองในระยะเวลาที่กำหนดไว้ คือ 12 สัปดาห์ ดังปรากฏในขั้นตอนที่ 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้โปรแกรม SPSS for Window เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

1. สถิติพรรณนา หาค่า การแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percent)

2. สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) เพื่อจัดกลุ่มองค์ประกอบของคุณลักษณะของการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน ผู้วิจัยนำผลจากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) เพื่อหาค่า communality ซึ่งเขียนด้วย h^2 เป็นค่าความแปรปรวนที่แต่ละฉบับ (ด้าน) แบ่งให้กับแต่ละองค์ประกอบ เป็นส่วนที่ชี้ถึงว่าแต่ละฉบับ (ด้าน) วัดองค์ประกอบนั้นร่วมกับตัวแปรอื่นมากน้อยเพียงใด ค่า Eigen values เป็นผลรวมกำลังสองของสัมประสิทธิ์ขององค์ประกอบรวมในแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งต้องมีค่าไม่ต่ำกว่า 1 จึงจะถือว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่ง ๆ ที่แท้จริง ส่วน factor loading เป็นค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่แต่ละฉบับ และหาค่า Keiser-Meyer-Olkin Measure of

Sampling Adequacy = KMO ค่า KMO ที่มีค่ามากกว่า .90 ข้อมูลมีความเหมาะสมในระดับดีมาก ซึ่งเป็นค่าบ่งชี้ให้ทราบว่า ข้อมูลมีความเหมาะสมสำหรับนำมาวิเคราะห์ปัจจัย (บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2544, หน้า 391) โดยการศึกษาความสัมพันธ์ (correlation) ระหว่างตัวแปรเชิงปริมาณจำนวนมากที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งจะนำไปสู่การจัดกลุ่มตัวแปร ซึ่งมีจำนวนมากให้เป็นปัจจัยเพียงไม่กี่ปัจจัย แต่ต้องมี 2 ปัจจัย โดยที่ตัวแปรในแต่ละปัจจัยมีความสัมพันธ์กับตัวแปรในปัจจัยนั้น ๆ มากกว่าตัวแปรในปัจจัยอื่น ๆ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2545, หน้า 464) และหลังจากการหมุนแกนแล้วการพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบหลังการหมุนแกนควรพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่เกิน 0.30 ขึ้นไป (สุภามาส อังสุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ, และรัชณีกุล ภิญญญา นุวัฒน์, 2551, หน้า 111)

ขั้นตอนที่ 2 สร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะการบริการ ที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน

1. ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการสรุปจากแบบสอบถามหลังการทำ factor analysis แล้วได้คุณลักษณะ 11 ด้านใหม่มาร่างคุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชนขึ้นเป็นโครงร่างในการที่จะผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้นวัตกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของซีดีแบ่งออกเป็น (1) ด้านความรู้ (knowledge) ประกอบด้วย ด้านความรู้ความเข้าใจในองค์กรเพื่อการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการคิดวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบ (2) ด้านทัศนคติ (attitude) ประกอบด้วย ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อความสำเร็จ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการให้ความสำคัญกับลูกค้าเพื่อการบริการที่มีคุณภาพ ด้านความอดทนรับผิดชอบต่องาน (3) ด้านความสามารถ (practice) ประกอบด้วย ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการบริหาร ภาวะผู้นำ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น และด้านความถูกต้องแม่นยำในการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มความรู้ ทัศนคติ และความสามารถในการปฏิบัติงานให้กับพนักงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น จากนั้นนำเสนอต่อผู้ทรง

คุณวุฒิ จำนวน 5 คน ที่มีคุณสมบัติเป็นผู้มีความรู้เป็นความสามารถ นักวิชาการ หรือ อาจารย์มหาวิทยาลัย ที่ทำงานเกี่ยวกับหรือมีการสอนด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือ การบริหารจัดการองค์กร หรือการบริหารเชิงกลยุทธ์ หรือด้านการบริการ โดยมี ประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 15 ปี

2. ส่งร่างเนื้อหาให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและพัฒนาเนื้อหาว่าคุณลักษณะ การบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แสดงความคิดเห็นตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. แก้ไขเพิ่มเติมร่างเนื้อหาของคุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่ม ทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ คุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน และ นำมาจัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้นวัตกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของซีดี ฝึกอบรม

4. ดำเนินการจัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้นวัตกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ใน รูปแบบของซีดีจนแล้วเสร็จเพื่อให้ได้ต้นฉบับ

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของการ บริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน

กำหนดแบบแผนการการประเมินสื่อ โดยมีขั้นตอน คือ ใช้แบบแผนการทดลอง และประเมินแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (the one group pre-test, post-test design) ดังนี้ (Babbie, 2004, p. 241)

	S_{EX}	O_1	X	O_2	O_3
เมื่อ					
S_{EX}	หมายถึง การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองด้วยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)				

- O₁ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และความสามารถ เกี่ยวกับการบริการที่ดีของกลุ่มตัวอย่างคือพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชนก่อนการทดลองโดยผู้บังคับบัญชาของพนักงานกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประเมิน
- X หมายถึง สื่อทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน
- O₂ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และความสามารถ เกี่ยวกับการบริการที่ดี และคุณลักษณะการบริการที่ดีคุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชนหลังจากจบการทดลองโดยผู้บังคับบัญชาของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประเมิน
- O₃ หมายถึง คุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชนหลังจากการวัด O₂ ผ่านไปประมาณ 12 สัปดาห์ โดยผู้บังคับบัญชาของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประเมิน

จากแบบแผนการทดลองมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง (S_{EX}) ด้วยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ที่จะนำเอาสื่อนวัตกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ไปทดลองเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 30 คนที่เป็นพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน
2. ก่อนทำการทดลองใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์กับกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ผู้วิจัยจะขอให้ผู้บังคับบัญชาของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มทดลองการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องคุณลักษณะการบริการที่ดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชนได้ทำการประเมินระดับของคุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน (O₁)
3. หลังจากนั้นจะเริ่มทดลองใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (X) กับกลุ่มทดลอง โดยกำหนดระยะเวลาการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบซีดี ไปทดลองในระยะเวลาที่กำหนดไว้คือ 12 สัปดาห์ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ดังนี้

3.1 สื่อดีอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบซีดี โดยจะมีรายละเอียดของเนื้อหาการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผ่านการประเมิน โครงร่างเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว

3.2 แบบประเมินระดับของคุณลักษณะของการบริการที่ดีซึ่งผ่านการประเมินแล้วจากผู้เชี่ยวชาญ

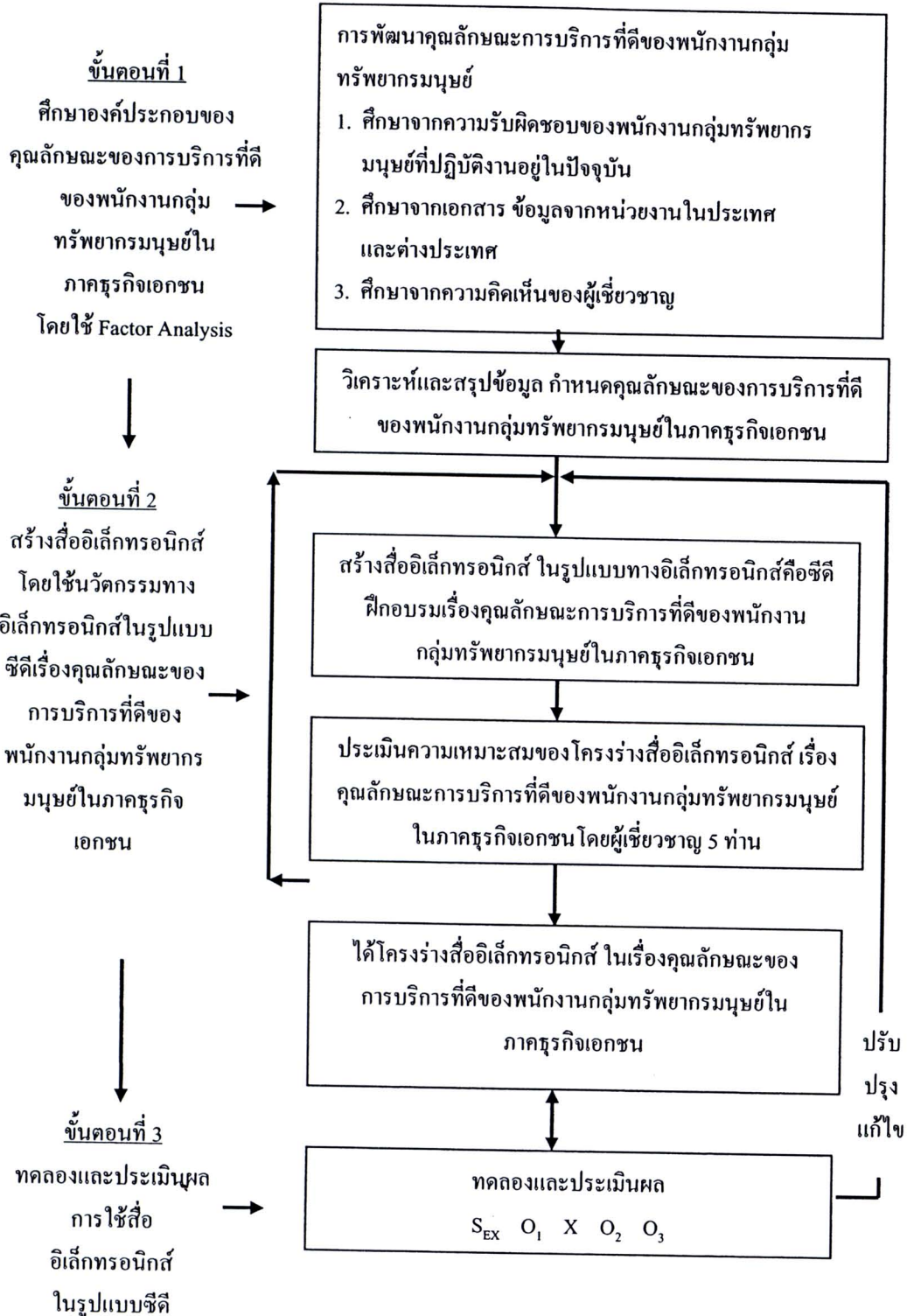
3.3 หลังทำการทดลองในการทำให้กลุ่มตัวอย่างเรียนรู้ด้วยตนเองสื่อดีอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบซีดี แล้วผู้วิจัยจะขอความร่วมมือจากผู้บังคับบัญชาของพนักงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนี้ทำการประเมินระดับคุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชน (O_2) อีกครั้งด้วยแบบประเมินฉบับเดิมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วเปรียบเทียบระดับการพัฒนาคุณลักษณะของการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชนก่อนการทดลอง (O_1) ด้วย t test แบบ dependent

3.4 ประเมินความคงทนหลังจากประเมินหลังการทดลอง (O_2) ผ่านพ้นไป 12 สัปดาห์ ผู้วิจัยจะขอความร่วมมือให้ผู้บังคับบัญชาของพนักงานกลุ่มทดลองนี้ได้ประเมินระดับการพัฒนาคุณลักษณะของการบริการที่ดี (O_3) อีกครั้งหนึ่ง แล้วเปรียบเทียบระดับการพัฒนาคุณลักษณะหลังการทดลอง (O_2) โดยใช้ t test แบบ dependent

3.5 เมื่อดำเนินการทดลองและประเมินความเป็นไปได้ของเนื้อหาของสื่อดีอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบซีดี ในเรื่องคุณลักษณะการบริการที่ดีของพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชนโดยใช้นวัตกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผลิตสื่อดีอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบซีดี ครบตามขั้นตอนแล้ว จะทำให้มีเนื้อหาและรายละเอียดต่าง ๆ ที่มีความเป็นไปได้ถูกต้องในการนำไปปฏิบัติจริง ซึ่งจะสามารถนำไปเผยแพร่ให้กับพนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจเอกชนที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

4. กลุ่มตัวอย่างการทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหลักสูตรในครั้งนี้ คือ พนักงานกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรภาคธุรกิจเอกชนที่เป็นธุรกิจอาหารจานด่วนหรือทำงานบริการเกี่ยวข้องโดยตรงกับธุรกิจอาหารจานด่วนจำนวน 30 คน โดยขอความร่วมมือผ่านหัวหน้างานของฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรเพื่อนำไปดำเนินการและรวบรวมส่งแบบประเมินของ O_1 O_2 และ O_3 คืนมาให้ผู้วิจัยเพื่อทำการวิเคราะห์

สรุปขั้นตอนในการวิจัย

ภาพ 2 ขั้นตอนในการวิจัย